

بازگشت حواريون

➡ ارامنه به عنوان بخشی از جامعه ایران همواره در اتفاقات مختلف اجتماعی ما حضور پررنگی داشته و

نقش آفرین بوده‌اند. گروهی که با عنوان اقلیت در ایران شناخته می‌شوند، ولی همواره در کنار اکثریت به جامعه خود ادای دین کرده‌اند. سال‌های دفاع مقدس شاهی بر این مدعاست که این هموطنان هم شهادتی را برای دفاع از خاک وطن تقدیم کرده‌اند. شهادتی که شاید نتوان به عنوان موارد استثنای جامعه ایرانی به آنها نگاه کرد، زیرا فراوانی قابل توجهی دارند و شهدای ارمنی و خانواده‌های آنها در میان عموم مردم شناخته شده‌اند.

کتاب «تاتیک» اثر حسن شیردل از جمله آثاری است که در آن خواننده روایتی از حضور شهدای مسیحی در جبهه‌ها را مرور می‌کند. این اثر برای رزمندگان اقلیت‌های مذهبی و به خصوص مسیحی که در هشت سال دفاع مقدس در کنار دیگر هموطنان ایرانی حضور داشتند نوشته شده و رشادت‌های شهدای مسیحی را به تصویر می‌کشد. بی شک حضور این کتاب در بین رمان فارسی و در بین کتاب‌های شهدای دفاع مقدس، یک اثر منحصر به فرد محسوب می‌شود.

روایت داستانی این کتاب سبب می‌شود خواننده آن را بی دغدغه دنبال کند و همراه روایت آن شود. شیردل در این کتاب کوشش کرده با نثر داستانی خود گوشه‌ای از زندگی شهدای مسیحی و حضورشان در جبهه‌ها را برای خواننده بازگو کند و او را در برابر رشادت‌های آنها قرار دهد.

این اثر که نشر شهید کاظمی آن را منتشر کرده تلاش می‌کند با فراز و فرودهای داستانی خواننده را از پس روایت داستانی به عمق شخصیت داستانش ببرد و او را در برابر یک رویداد که شاید کمتر از آن شنیده یا خوانده باشیم قرار دهد.

حسن شیردل، نویسنده این کتاب با وجود تجربه‌های قبلی این بار داستان خواننده را گرفته با خود در موقعیتی که کمتر در میان داستان‌های فارسی سراغ داریم، قرار داده است. این کتاب از این حیث باید مورد توجه قرار گیرد، اثری که نویسنده‌اش آن را ساخته و پرداخته است.

یکی از محدودیت‌هایی که در این موارد داستان نویسی با آن دست و پنجه نرم

می‌کند این است که او سراغ پیروان یکی از ادیان الهی رفته و روایتی از زندگی آنها را با زبان داستان بیان کرده و از این حیث با حساسیت‌هایی روبه‌رو بوده که شاید فضاهای دیگر داستانی با آن روبه‌رو نباشند، اما شیردل تلاش کرده با وجود این حساسیت‌ها روایتی متناسب با حال و هوای شخصیت‌ها و موقعیت جامعه برای خواننده آماده کند. این کتاب می‌تواند تصویری دیگر از رزمندگان مسیحی را به خواننده نشان دهد که شاید کمتر دیده شده باشد. ➡

اتفاق تازه‌ای به نام «بانوان طلبه داستان‌نویس»

صدایی که شنیده نشد!

است که می‌خواهد این صدا را به گوش مخاطبان داستان ایرانی برساند. این مجموعه و انتشار آن این پیام را با خود حمل می‌کند که این طیف از داستان‌نویسان را نه تنها باید جدی گرفت، بلکه

حالا نمی‌توان آنها را نادیده گرفت. مهدی کفاش به عنوان یک داستان‌نویس در مراسم رونمایی این کتاب نکاتی را مطرح کرده بود. او معتقد است: «رشدی همراه با زمانه و حتی پرشتاب‌تر در میان زنان نویسنده اهل قم اتفاق افتاده است. فکر می‌کنم به زودی پرچم داران مکتب قم، زنان خواهند بود؛ چرا که بسیار می‌خوانند و دقیق و با تامل می‌نویسند.» این همان نکته‌ای است که ما هم بالاتر به آن اشاره کردیم و این نوید را با خود دارد که طی سال‌های پیش رو بیشتر از زنان داستان‌نویس خواهیم شنید. افرادی که شاید فراغت بیشتری نسبت به مردان داستان‌نویس داشته باشند و از این حیث بتوانند تعمق جدی‌تری در فضای داستان داشته باشند. حتی می‌توان انتظار داشت که نویسندگان زن میان‌دار یک جریان ادبی باشند و صدای تازه‌ای در فضای تک‌صدایی داستان‌نویسی ایرانی شوند. فضایی که تا پیش از گروه محدودی آن را نمایندگی می‌کردند ولی حالا داستان‌نویسان زن طلبه با ویژگی‌های خود وارد این فضا شده‌اند تا حرف‌های خود را بزنند.

نکته دیگری که درباره این مجموعه داستان باید مورد اشاره قرار بگیرد، این است که داستان‌های این نویسندگان دارای بافت خاص خود است یا حداقل چنین انتظاری می‌رود که دارای این بافت خاص و متفاوت باشند؛ یعنی آنها از دنیای زنان طلبه برای خواننده سخن گفته‌اند. زنانی که کمتر فرصت حضور برایشان فراهم شده و به واسطه این داستان‌ها می‌توانیم وارد ابعاد شخصی‌تر زندگی زنان داستان‌نویس طلبه شویم.

نویسندگان این مجموعه احتمالاً هرکدام از زاویه خود (به عنوان یک خانم طلبه) جهان را روایت کرده‌اند و از این حیث باید گفت که این داستان‌ها با داستان‌های دیگری که خوانده‌ایم تفاوت‌های قابل توجهی خواهند داشت زیرا نویسندگان آنها با جهان بینی متفاوتی از دیگر زنان نویسنده، به دلیل زیست کردن در اتمسفری متمایز از سایرین، دست به قلم شده‌اند و قصه نوشته‌اند. ➡

➡ اینجا قفسه است، در این ضمیمه که حالا یک سال از انتشار آن می‌گذرد به داستان‌ها و کتاب‌های ما پردازیم و طی این یک سال کتاب‌های بسیاری را از نویسندگان ایرانی و خارجی معرفی کرده‌ایم.

حالا یکی از نویسندگان ضمیمه قفسه یک داستان در یک مجموعه داستان گروهی منتشر کرده است. خانم منصوره رضایی که در همین شماره هم مطلبی برایمان آماده کرده؛ از او داستان کوتاهی در مجموعه داستان زنان طلبه منتشر شده و گفتیم این بهانه‌ای باشد تا هم کتاب را معرفی کنیم و هم اعلام کنیم کسانی که در این ضمیمه مطلب می‌نویسند و مشغول فعالیت هستند تا کتاب‌ها را برای خوانندگان عزیز معرفی کنند، خیلی کارشان درست است.

مجموعه داستان گروهی که از نویسندگان مختلف داستانی در آن منتشر شده تا خواننده را با روایتی زنانه از داستان‌نویسان طلبه خانم آشنا کند. زنان همواره در داستان‌نویسی مورد توجه بوده‌اند و بسیاری بر زنانه‌نویسی و تمایزهای آن با روایت‌های مردانه تأکید کرده‌اند ولی آنچه می‌تواند داستان یک نویسنده زن را از یک نویسنده مرد متمایز کند و به آن بُعد بدهد زاویه دیدی است که یک نویسنده زن می‌تواند به موضوع داشته باشد. زاویه‌ای که به خاطر تجارب زیسته زنان در جامعه می‌تواند سبب شود نگاه آن‌ها در روایت داستانی را ممتاز و خواندنی کند.

حالا مجموعه داستانی از زنان نویسنده که طلبه بودن آن‌ها، کتابشان را از دیگر نویسندگان زن متمایز کرده، منتشر شده است؛ اتفاقی که می‌تواند محل بحث و توجه باشد. البته نباید فراموش کرد کتاب‌های مستقل نویسندگان زن طلبه پیش از این نیز منتشر شده اما به نظر می‌رسد حالا اتفاقاتی را در عرصه داستان‌نویسی زنان طلبه شاهد هستیم که خبر از روزهایی می‌دهد که باید منتظر شنیدن صداهای جدی‌تر از نویسندگان زن باشیم. هرچند عنوانی که برای این مجموعه انتخاب شده با مقداری کج‌سلیقگی همراه است، ولی در مجموع یک اتفاق خوب

حسام آبنوس

دبیر قفسه

داستان‌های کارگاه
لذت نوشتن
دبیر مجموعه:
راضیه تجار
انتشارات:

انجمن قلم ایرانیان
۱۰۲ صفحه
۵۵۰۰ تومان

